

Στο λαχανόκηπο τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο

Автор(и): Ραστιτελνα защита
Дата: 26.02.2019 Број: 2/2019



Οι μήνες Φεβρουάριος και Μάρτιος είναι σημαντικοί για τους καλλιεργητές λαχανικών. Για να απολαύσουν καλή απόδοση, πρέπει να αναθρέψουν υγιή σπορόφυτα. Η πιο επικίνδυνη και ευρέως διαδεδομένη ασθένεια που τα επηρεάζει, η οποία δεν «δείχνει έλεος» σε καμία λαχανική καλλιέργεια, είναι η πτώση των σπορόφυτων (damping-off). Διακρίνονται δύο τύποι: η «ψευδής» πτώση των σπορόφυτων, που είναι αποτέλεσμα δυσμενές μικροκλίματος, και η πραγματική πτώση των σπορόφυτων, που προκαλείται από παθογόνα εδαφικά μύκητες.

Η «ψευδής» πτώση των σπορόφυτων προκαλείται από υψηλές θερμοκρασίες και υπερθέρμανση του επιφανειακού εδαφικού στρώματος. Μετά την εξαγωγή του φυτού, διαπιστώνεται ότι κάτω από το κατεστραμμένο σημείο ο βλαστός είναι υγιής.

Η πραγματική πτώση των σπορόφυτων «προκαλείται» από εδαφικούς μυκητοπαθογόνους των γενών *Pythium*, *Rhizoctonia*, *Phytophthora*. Τα πρώτα συμπτώματα είναι η υποεπίπεδη κοπή, που οδηγεί στο θάνατο των βλασταρούχων σπόρων. Μετά την έξοδο, εμφανίζεται ένα υγρό στίγμα στη βάση του βλαστού, το οποίο επεκτείνεται σε δακτύλιο, σκουραίνει, λεπταίνει και ο ιστός σαπίζει. Τα φυτά μαραίνονται και πέφτουν σαν να κόπηκαν, από όπου και παίρνει το όνομά της η ασθένεια. Αρχικά πεθαίνουν μεμονωμένα φυτά, έπειτα τα γειτονικά τους και ούτω καθεξής, σχηματίζοντας κηλίδες διαφόρων μεγεθών, που αποτελούν κέντρα μόλυνσης. Η εμφάνιση, η ανάπτυξη και η εξάπλωση της πτώσης των σπορόφυτων ευνοούνται από τις συνθήκες καλλιέργειας – υψηλές ή χαμηλές θερμοκρασίες, υψηλή υγρασία εδάφους ή ξηρασία, λίπανση με υψηλά ποσοστά αζώτου, υψηλή συγκέντρωση αλάτων, ανεπαρκές φως, υπερβολική πυκνότητα φυτών.

Ο έλεγχος της πτώσης των σπορόφυτων είναι πολύπλοκος: εξάλειψη της πρωτογενούς μόλυνσης, χρήση επεξεργασμένων σπόρων, σπορά σε απολυμασμένα μείγματα κοπριάς-εδάφους, διασφάλιση βέλτιστης πυκνότητας φυτών, διατήρηση βέλτιστου μικροκλίματος σε εγκαταστάσεις ανατροφής σπορόφυτων και διατήρηση της διαφοράς θερμοκρασίας μεταξύ νυκτερινών και ημερήσιων θερμοκρασιών σε όχι περισσότερο από 6-8°C. Όταν εμφανίζονται συμπτώματα, μειώνεται η άρδευση και τα σπορόφυτα σωρεύονται με ξηρό μίγμα. Κατά την ανατροφή σπορόφυτων σε παρτέρια σε υπαίθριους χώρους, θα πρέπει να επιλέγονται παρτέρια και καλά αποστραγγιζόμενα εδάφη σε αεράτες τοποθεσίες.

Όταν εμφανίζεται πραγματική πτώση των σπορόφυτων, τα άρρωστα φυτά μαζί με τα γειτονικά υγιή αφαιρούνται και καταστρέφονται, και οι κηλίδες ποτίζονται με 2% διάλυμα θειικού χαλκού ή νιτρικού αμμωνίου. Κατά των αιτιολογικών παραγόντων της ασθένειας, τα φυτά ποτίζονται με διαλύματα μυκητοκτόνων που είναι εγγεγραμμένα για το σκοπό αυτό: Propplant 722 SL 0.1% με ποσοστό εργαζόμενου διαλύματος 5 l/m²; τρεις εφαρμογές Topsin M 70 WG 0.1% για αγγούρια και ντομάτες σε θερμοκήπια: I – 3 ημέρες πριν από το μολύνεμα, σε 3 l/m², II – 3 ημέρες πριν από το μεταφύτευση, σε 50 ml διάλυμα ανά φυτό, III – 10 ημέρες μετά το μεταφύτευση, σε 200 ml διάλυμα ανά φυτό. Για καλύτερη αποτελεσματικότητα έναντι όλων των αιτιολογικών παραγόντων της πτώσης των σπορόφυτων, συνιστούνται επίσης συνδυασμοί των αναφερόμενων μυκητοκτόνων. Όταν χρησιμοποιούνται μη επεξεργασμένα μείγματα κοπριάς-εδάφους, πριν από τη σπορά των σπόρων, το παρτέρι τους πασπαλίζεται με 3-4 g/m² οξυχλωριούχου χαλκού ή Funguran, και μετά το κάλυψή τους, ποτίζεται με 0.5% μίγμα Μπορντό.

Εντόμων Εχθροί

Στο χωράφι, με την πρώτη αύξηση της θερμοκρασίας το Φεβρουάριο, μόλις για 6-7 ημέρες η θερμοκρασία ξεπεράσει τους 10°C, αναμένεται η πτήση της μύγας του κρεμμυδιού/σκόρδου. Αυτό συμπίπτει με την εμφάνιση της κοινής μύγας. Η μύγα του κρεμμυδιού/σκόρδου μοιάζει με αυτήν, αλλά είναι τριχωτή και έχει σκούρο καφέ χρώμα.

Οι ενήλικες μύγες του κρεμμυδιού/σκόρδου πετούν χαμηλά ή σέρνονται πάνω από την επιφάνεια του εδάφους, επιλέγοντας ηλιόλουστα, ζεστά σημεία. Οι μύγες γεννούν από ένα αυγό γύρω από τη βάση των φυτών ή στο έδαφος στην άμεση γεινιάσή τους. Προτιμούν υγιή και καλύτερα αναπτυγμένα φυτά – με 2-3 φύλλα και ύψος 10-15 cm. Η επίθεση είναι πιο σοβαρή σε περιοχές που έχουν λιπαστεί έντονα με κοπριά. Μετά την εκκόλαψη, οι προνύμφες διατρυπούν το κεντρικό φύλλο του νεαρού φυτού και κινούνται προς τα κάτω προς τον ασχηματισμένο βολβό. Το φύλλο μαραίνεται, κιτρινίζει, κρέμεται και στρίβεται σαν σπείρα, και τελικά στεγνώνει. Αργότερα, όλα τα φύλλα κιτρινίζουν, μαραίνονται και στεγνώνουν. Μόνο μία προνύμφη βρίσκεται σε ένα μόνο φυτό. Τα κατεστραμμένα φυτά υστερούν στην ανάπτυξη και εξασθενούν, σε μερικά ο βλαστός παραμένει κούφιος και ο βολβός μαλακώνει. Όταν τραβηχτούν, τα φυτά σπάνε στο κατεστραμμένο σημείο. Μετά από περίπου 28-35 ημέρες, η ανάπτυξη της προνύμφης ολοκληρώνεται και αυτή διατρυπά τον βολβό και πηγαίνει στο έδαφος, όπου νυμφώνεται σε βάθος 10-18 cm. Παραμένει εκεί μέχρι τον επόμενο χρόνο. Η μύγα του κρεμμυδιού/σκόρδου επιτίθεται σε χειμερινό σκόρδο και κρεμμύδια που σπάρθηκαν το προηγούμενο φθινόπωρο.

Ο επιτυχής έλεγχος αυτού του εντόμου εχθρού μπορεί να επιτευχθεί μόνο εάν εφαρμοστεί ένα σύστημα μέτρων:

Το σκόρδο δεν πρέπει να καλλιεργείται στο ίδιο οικόπεδο ή κοντά σε οικόπεδο όπου καλλιεργήθηκε η ίδια καλλιέργεια τον προηγούμενο χρόνο.

Θα πρέπει να φυτεύεται σε περιοχές που δεν έχουν λιπαστεί με κοπριά.

Βαθύ όργωμα της περιοχής μετά τη συγκομιδή του σκόρδου, προκειμένου να καταστραφούν οι νύμφες.

Σε αυλές και σε μικρά οικόπεδα, οι ενήλικες προσελκύονται και συλλαμβάνονται σε παγίδες τροφής που προετοιμάζονται ως εξής: 5-6 σκελίδες σκόρδο λιώνουν σε πολτό, προστίθενται 40 ml ξιδιού κρασιού, 40 g ζάχαρη και 150 ml νερό, ανακατεύονται καλά και τοποθετούνται σε μικρά δοχεία τακτοποιημένα σε σχήμα σκακιάρας. Κάθε λίγες ημέρες, ελέγχονται για συλληφθείσες μύγες, διαπιστώνοντας έτσι την εμφάνισή τους, τη μαζική πτήση και την πυκνότητα του πληθυσμού.

